

Perfectsmile taakdelegatie

- 1 Algemeen
- 2 Tandarts
- 3 Mondzorgkundige
- 4 Preventie-assistent
- 5 Tandtechnici
- 6 Algemeen-assistent

Algemeen

Kwaliteitseisen en verantwoordelijkheden

Verwijzing en met name taakdelegatie zal op verantwoorde wijze plaats moeten vinden om risico's voor de patiënt als gevolg van ondeskundig handelen te voorkomen. De eisen die aan verantwoorde taakdelegatie worden gesteld en de verantwoordelijkheden die tandarts en teamlid daarbij hebben komen voort uit een drietal kaderwetten. In dit hoofdstuk wordt nader op deze wetten en de voor taakdelegatie relevante bepalingen ingegaan.

Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG)

De zorgverlening door beroepsbeoefenaren wordt geregeld door de Wet BIG. Doel van deze wet is de kwaliteit van de beroepsuitoefening te bevorderen en te bewaken, en de patiënt te beschermen tegen ondeskundig en onzorgvuldig handelen door beroepsbeoefenaren. Een aantal aspecten is voor de tandarts in het kader van taakdelegatie van belang.

Wettelijk geregeld beroep

De Wet BIG regelt de opleidingseisen en het deskundigheidsgebied van een aantal beroepen, waaronder de tandartsen (art. 3 Wet BIG). De opleidingseisen zijn omschreven in het Besluit opleidingseisen tandarts. Het deskundigheidsgebied van de tandarts is omschreven in de Wet BIG: Tot het gebied van deskundigheid van de tandarts wordt gerekend het verrichten van handelingen op het gebied van de tandheelkunde. Wie voldoet aan de wettelijke eisen, mag de beschermde beroepstitel 'tandarts' voeren. Het met goed gevolg afgelegde tandartsexamen is één eis, een andere eis betreft inschrijving in het BIG-register. Andere belangrijke aspecten zijn onder meer het aantoonbaar leveren van kwaliteit conform de laatste stand der wetenschap en het leveren van veilige en verantwoorde zorg.

Mondhygiënist, tandprotheticus, tandartsassistent en tandtechnicus

Naast de tandarts komen ook de mondhygiënist en tandprotheticus in de Wet BIG voor. Aan deze beroepsbeoefenaren is eveneens een titel toegekend (art. 34 Wet BIG) en in aparte Algemene Maatregelen van Bestuur zijn de opleidingseisen en het deskundigheidsgebied nader gedefinieerd.

De mondhygiënist is deels zelfstandig en deels op verwijzing van de tandarts werkzaam.

Een mondhygiënist valt onder de regeling van functionele zelfstandigheid. Toepassing van die regeling houdt in dat een mondhygiënist in opdracht van een tandarts zelfstandig lokaal anesthesie mag geven, zonder dat de tandarts toezicht houdt of tussenbeide kan komen.

Aan het delegeren door de tandarts aan mondhygiënist of tandprotheticus van zogenaamde voorbehouden handelingen worden voorwaarden gesteld (zie voorbehouden handelingen). De tandarts hoeft niet aan die voorwaarden te voldoen wanneer hij een patiënt verwijst voor een behandeling die onder het deskundigheidsgebied van de mondhygiënist of de tandprotheticus valt.

In de Wet BIG is geen wettelijk kader gecreëerd voor de beroepen tandartsassistent en tandtechnici.

Voorbehouden handelingen

De Wet BIG bevat een bevoegdheidsregeling voorbehouden handelingen en biedt onder voorwaarden de mogelijkheid in opdracht van een arts, tandarts of verloskundige een voorbehouden handeling uit te voeren. Tandartsen hebben op grond van de Wet BIG een zelfstandige bevoegdheid. Dat betekent dat wanneer een tandarts bekwaam is hij op eigen gezag een indicatie mag stellen en een voorbehouden handeling mag uitvoeren.

Voorwaarden delegatie

Onder bepaalde voorwaarden mag een tandarts een opdracht geven aan andere tandheelkundige teamleden (opdrachtnemer) om een voorbehouden handeling uit te voeren (delegeren). De opdracht kan zowel mondeling als schriftelijk worden verstrekt. De tandarts, als opdrachtgever, moet in de gelegenheid zijn toezicht te houden en de mogelijkheid hebben om tussenbeide te komen. Daarnaast moeten zowel opdrachtgever als opdrachtnemer vinden dat de opdrachtnemer bekwaam genoeg is om de handeling naar behoren uit te kunnen voeren. Wanneer de tandarts taakdelegatie van voorbehouden handelingen overweegt zal hij met deze bepalingen rekening moeten houden.

Stralingsbescherming Voor het delegeren van het maken van röntgenfoto's is de tandarts ook gehouden aan het Besluit Stralingsbescherming. Het maken van een röntgenfoto is een voorbehouden handeling.

In principe zijn hier de bepalingen van de Wet BIG van toepassing. Echter, voor het delegeren van deze voorbehouden handeling is een zogenaamde 'lex specialis' van toepassing, zijnde het Besluit Stralingsbescherming. Dit betekent dat het maken van röntgenfoto's te allen tijde onder de verantwoordelijkheid van een deskundige, in casu de tandarts als stralingsdeskundige, valt. De tandarts moet aanwezig zijn op de lokatie, moet ingeschreven staan in een register en hij moet speciale vaardigheden hebben. Die bepalingen gaan verder dan op grond van de Wet BIG wordt verlangd.

Volgens de wet wordt onder het maken van een röntgenopname verstaan:

1. Rechtvaardiging (indicatiestelling)
2. Keuze opnametechniek en stralingsbeperkende maatregelen
3. Het daadwerkelijk belichten van de opname
4. Verwerken
5. Interpreteren.

De punten 1, 2 en 5 kunnen begrijpelijkerwijs alleen door de tandarts worden uitgevoerd. Onder bepaalde omstandigheden kan punt 3 door een assistent worden uitgevoerd. De voorwaarden zijn naast de eerder genoemde: vaste instelling (straight-forward, bijvoorbeeld bij bite-wings), met schriftelijk protocol en vooraf instructie.

Risicovolle handelingen

Ook in de tandheelkunde zijn er handelingen die niet zijn voorbehouden maar wel bij onzorgvuldige uitvoering de patiënt schade kunnen berokkenen: risicovolle handelingen. Een voorbeeld is subgingivaal tandsteen verwijderen door een assistent. De Wet BIG bepaalt dat bij delegatie van die handelingen dezelfde zorgvuldigheidseisen gelden als bij delegatie van voorbehouden handelingen.

Wet geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO)

De WGBO maakt onderdeel uit van het Burgerlijk Wetboek (BW)⁷. De geneeskundige behandelingsovereenkomst is een bijzondere overeenkomst tussen zorgverlener en patiënt. De WGBO heeft tot doel de rechtspositie van de patiënt te verduidelijken en te versterken. Daartoe is een verzameling rechten en plichten bijeen gebracht, waaronder de informatieplicht en het toestemmingsver-eiste als twee van de meest essentiële bepalingen. Met die bepalingen zal de tandarts die verwijst of delegeert rekening moeten houden.

Informatieplicht

Zo zal de patiënt vooraf geïnformeerd moeten worden over delegatie of verwijzing van een behandeling en zal daarmee moeten instemmen. Ook zal het teamlid dat de behandeling overneemt voldoende kennis moeten hebben om de patiënt adequaat te informeren over de door hem uit te voeren behandeling.

Kwaliteitswet zorginstellingen (KZ)

De Kwaliteitswet Zorginstellingen is geschreven voor de zorgverlening in organisatorisch verband, in instellingen. De verplichtingen van de wet rusten op zorgaanbieders die instellingen in stand houden of vormen. Kern van de wet zijn globale normen.

Verantwoorde zorg

Zorgaanbieders moeten verantwoorde zorg bieden, zorgdragen voor een op die zorg gerichte adequate organisatie en een systematisch kwaliteitssysteem in stand houden. Een van de verplichtingen houdt in dat jaarlijks een kwaliteitsjaarverslag wordt opgesteld.

Grote samenwerkingspraktijken waar meerdere tandheelkundige zorgverleners werkzaam zijn, die gezamenlijk de zorg verlenen, kunnen onder deze wet vallen.

Voorbehouden handelingen

Tot de aan de tandarts voorbehouden handelingen behoren:

- Tandheeskundige handelingen: boren, slijpen, snijden, extraheren;
- Het geven van injecties (anesthesie);
- Het gebruik van radioactieve stoffen en ioniserende straling (röntgenfoto's);
- Het onder narcose brengen (lachgassedatie). Voor zover dit tot het omschreven deskundigheidsgebied behoort.

Tot het gebied van deskundigheid van de tandarts wordt gerekend (art. 21 Wet BIG).

Het verrichten van handelingen op het gebied van de tandheelkunst.

Taakdelegatie tandartsen bij Perfectsmile

- Voorwerk- en plaatsing van (partiële)kronen of facings;
- Regisseur van het behandelteam (mondzorgkundige, tandtechnici, preventie-assistente);
- Indicatie stellen en behandelplan samenstellen voor Invisalign en (partiële)kronen of facings;
- Controle van procedures.

Taakdelegatie hoofd tandarts bij Perfectsmile

- Controle over tandartsteam;
- Aanspreekpunt bij problemen, vragen en klachten;
- Controle over verwijzingen.

Handelingen

- het onderzoeken en beoordelen van de staat van het gebit van de patiënt en van de weefsels die het gebit omringen met betrekking tot plaque-gerelateerde aandoeningen, en het op basis van de verkregen gegevens vaststellen van de diagnose en opstellen van een behandelplan;
- het screenen op tandheelkundige afwijkingen of andere afwijkingen betreffende de mondgezondheid en het zo nodig verwijzen naar tandarts of arts;
- het toepassen van mondzorgkundige behandelingen, strekkende tot het voorkomen van aandoeningen aan het gebit en tot het opheffen of verminderen van aandoeningen van de weefsels die het gebit omringen;
- het geven van tandheelkundige gezondheidsvoorlichting aan een persoon, met als doel het stimuleren van gedrag dat de mondgezondheid bevordert;

Taakdelegatie mondzorgkundige bij Perfectsmile

- Uitvoeren van gebitsreiniging;
- Uitvoeren van behandelingen tanden bleken;
- Uitvoeren van algemene intakes;
- Uitvoeren van Invisalign behandelingen onder toezicht van tandarts;
- Begeleiden van preventie-assistenten;
- Overleggen met tandartsen en hoofd tandarts.

Handelingen

- Geven van op de individuele patiënt gerichte voorlichting en adviezen op het gebied van mondhygiëne en voeding met inachtneming van regels voor hygiëne, infectiepreventie en ergonomie;
- Gebruiksklaar maken en onderhouden (slijpen en steriliseren) van scalers, ultrasone tandsteen-verwijderingsapparatuur en polijstinstrumentarium;
- Het traumavrij verwijderen van supragingivaal tandsteen en plaque met behulp van scalers en ultrasone tandsteen-verwijderingsapparatuur met inachtneming van regels voor hygiëne, infectiepreventie en ergonomie en het kunnen beoordelen van het resultaat;
- Het traumavrij polijsten van gebitselementen met roterend instrumentarium, cup/borstel en juiste polijstpasta, met inachtneming van regels voor hygiëne, infectiepreventie en ergonomie, en het kunnen beoordelen van het resultaat;
- Het vaststellen van een juiste indicatie voor het aanbrengen van een fluoride-applicatie, het daadwerkelijk aanbrengen daarvan volgens het fluoridebasisadvies, met inachtneming van regels voor hygiëne, infectiepreventie en ergonomie en het beoordelen van het resultaat.

Taakdelegatie preventie-assistent bij Perfectsmile

- Uitvoeren van gebitsreiniging;
- Uitvoeren van behandelingen tanden bleken;
- Uitvoeren van algemene intakes;
- Uitvoeren van Invisalign behandelingen onder toezicht van tandarts;
- Overleggen met mondzorgkundige en tandartsen.

Handelingen

- Het verrichten van voorbereidende werkzaamheden voor de te vervaardigen tandtechnische voorzieningen;
- Het vervaardigen van gipsmodellen en monteren in een articulator.

In de praktijk komt dit neer op het werkzaam zijn binnen de volgende vakgebieden:

- Volledige gebitsprothese;
- Partiële gebitsprothese;
- Kroon- en brugwerk, inclusief porseleintechniek;
- Orthodontie.

De tandarts verleent de opdracht aan het tandtechnisch laboratorium en dat is er verantwoordelijk voor dat het resultaat aan de gevraagde specificaties voldoet. Hier is dus sprake van uitbesteden.

Taakdelegatie tandtechnici bij Perfectsmile

- Kroon- en brugwerk, inclusief porseleintechniek;
- Uitvoeren van intakes;
- Orthodontie;
- Overleg met tandartsen.

Handelingen

- Ontvangst en introductie van patiënten;
- Adviseren en voorlichten;
- Assisteren bij de patiëntenbehandeling;
- Uitvoeren van onderdelen van de patiëntenbehandeling;
- Organiseren van werkprocessen.

Bij de uitvoering van taken zijn drie niveaus van verantwoordelijkheid te onderscheiden:

- Naar aanleiding van een opdracht van de tandarts;
- Zelfstandig aan de hand van een mondelinge of schriftelijke instructie;
- Zelfstandig, zonder opdracht of voorafgaande instructie.

Taakdelegatie tandtechnici bij Perfectsmile

- Balie- en ontvangst;
- Sterilisatie / omloopassistent;
- Planning- en agenda;
- Praktijkmanagement;
- Overleg met het team.